U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Michala Mazance v právní věci **žalobce I. V.**, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2003, čj. OAM-3010/VL-07-12-TZ-2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 10. 2003, čj. 24 Az 1711/2003-19,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 11. 7. 2003 napadl žalobce rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2003, čj. OAM-3010/VL-07-12-TZ-2003, jímž byla žalobcova žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu).

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 17. 10. 2003, čj. 24 Az 1711/2003-19, který byl předán k poštovní přepravě dne 20. 10. 2003. Při doručování rozsudku téhož dne se nepodařilo žalobce zastihnout, ačkoli se v místě doručení zdržoval. Držitel poštovní licence proto přistoupil k náhradnímu doručení a písemnost uložil na poště, o čemž žalobce vyrozuměl. Žalobce si zásilku nevyzvedl ve lhůtě deseti dnů od uložení; desátého dne od uložení, tj. dne 30. 10. 2003, tak nastala fikce doručení.

Dne 10. 11. 2003, aniž by ze spisu byly patrny jakékoliv pochybnosti o účinnosti náhradního doručení, zaslal Krajský soud v Ostravě žalobci opětovně rozsudek ze dne 17. 10. 2003. Žalobce jej převzal dne 18. 11. 2003; toto datum pak krajský soud vyznačil na rozsudek jako den nabytí právní moci.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 25. 11. 2003 kasační stížnost. Dovolával se v ní kasačních důvodů obsažených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech. Stěžovatel se dovolával též ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a uváděl, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku spočívající v tom, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Jednotlivé důvody pak stěžovatel podrobněji rozvedl:

mj. poukazoval na to, že ohrožení ze strany soukromých osob náležejících ke zločineckým strukturám, kterému byl na Ukrajině vystaven, může být považováno za pronásledování, pokud orgány státu činy těchto osob tolerují nebo pokud nejsou schopny takovým osobám účinně bránit v jejich konání. Stěžovatel se rovněž domnívá, že správní orgán provedl dokazování nedostatečným způsobem a krajský soud měl pro tuto vadu řízení napadené správní rozhodnutí zrušit. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nemohl o kasační stížnosti věcně jednat a odmítl ji jako opožděnou z následujících důvodů.

Podle § 106 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti přitom nelze prominout.

Stěžovatel nebyl při doručování napadeného rozsudku zastižen v místě, kde se zdržoval; jelikož si pak zásilku nevyzvedl ani v desetidenní úložní lhůtě, nastala posledním dnem této lhůty, tj. dnem 30. 10. 2003, zákonná fikce doručení podle § 46 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, užitého přiměřeně podle § 64 s. ř. s. Následujícího dne, tj. ve čtvrtek 31. 10.2003, tak počala běžet dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti, která skončila uplynutím dne, který se označením shoduje s dnem určujícím počátek lhůty, tj. ve čtvrtek 13. 11. 2003. Stěžovatel však podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu až dne 25. 11. 2003, a tedy zjevně opožděně. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako opožděnou za použití § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Je třeba uvést, že dnem, kdy nastaly účinky náhradního doručení, tj. 30. 10. 2003, nabyl napadený rozsudek také právní moci (ta se odvozuje od data doručení poslednímu z účastníků, přičemž žalovanému byl rozsudek ze dne 17. 10. 2003 doručen již 23. 10.2003). Nestalo se tak tedy 18. 11. 2003, jak v doložce právní moci vyznačil krajský soud. Posledně uvedené datum se shoduje se dnem, kdy stěžovatel skutečně převzal napadené rozhodnutí poté, co mu je krajský soud opětovně zaslal. Opětovné zasílání rozsudku ze strany krajského soudu však nebylo na místě: náhradní doručení je totiž institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě zásilek určených do vlastních rukou (jakou byla i zásilka adresovaná stěžovateli a obsahující napadené rozhodnutí krajského soudu) tak v den následující po uplynutí posledního dne desetidenní úložné lhůty začínají běžet procesní lhůty – ve stěžovatelově případě dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti. Je lhostejné, zda stěžovatel kdykoli později rozhodnutí převezme, neboť na běh již započaté lhůty to nemá vliv. Jakmile se již jednou uplatnila fikce doručení, mělo by opětovné doručování – jako projev vlastní iniciativy soudu jdoucí nad rámec jeho zákonných povinností – snad význam jen tehdy, kdyby stěžovatel převzal rozhodnutí ještě za běhu dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti, a mohl tak využít svých procesních práv. K tomu však v souzené věci nedošlo. Ze soudního spisu a ani z obsahu kasační stížnosti zároveň nevyplývá, že by stěžovatel namítal neúčinnost náhradního doručení zpochybněním vyvratitelné domněnky o tom, že se v době prvního doručení soudního rozhodnutí (tj. 20. 10. 2003) v místě doručení zdržoval, ani nezpochybnil, že mu bylo oznámeno uložení zásilky a byl vyzván k jejímu vyzvednutí. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. 2. 2004

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu